

Kosan Gas AS

Samtykke til lagring og omtapping av LPG, Muruvik Havn, Malvik kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til søknad fra Kosan Gas AS, mottatt 09.05.2018 om samtykke til håndtering av farlig stoff ved virksomhetens omtappingsanlegg for LPG i Muruvik Havn, gnr/bnr 55/1 i Malvik kommune.

Søknaden gjelder etablering av et omtappingsanlegg for LPG. Jernbanevogner med LPG ankommer anlegget og tankbiler knytter seg til vognene via etablert arrangement med rør, pumper og nødvendig sikkerhetsarmatur for overføring av LPG.

Søknaden består av følgende dokumenter:

- risikoanalyse
- situasjonsplan/disponeringsplan
- sikkerhetsdatatabl LPG
- sonkart
- lasteprosedyre
- eksplosjonsverndokument
- beredskapsplan

Om anlegget

Omtappingsanlegget består av to overføringsstasjoner som kan opereres uavhengig av hverandre. Det kan være to jernbanevogner inne på anlegget samtidig. Hver jernbanevogn er opplyst å ha et volum på inntil 125 m³. Tankbilen fyller tanken på bilen fra jernbanetankvognen ved å koble seg på overføringsstasjonen. Sjåførene betjener overføringen. I kontrollrommet må sjåfør logge inn og oppgi ordrenummer og lastemengde før tankingen kan starte.

Jernbanevognene blir kjørt inn på anlegget med skiftelokomotiv og står på anlegget over noe tid. Jernbanesporet er et blindspor og det er ingen annen trafikk på sporet. Det er opplyst at det i løpet av en uke sirkulerer ca. 6-10 jernbanevogner og 12-20 tankbiler på anlegget. Anlegget er gjerdet inn med tre låsbare porter.

Om plikten til å innhente samtykke

På bakgrunn av mengden farlig stoff som skal oppbevares, er anlegget omfattet av storulykeforskriften¹. Tiltaket er meldepliktig (§ 6). Som storulykevirksomhet er Kosan Gas AS pliktig til å innhente samtykke fra DSB etter forskrift om håndtering av farlig stoff² § 17 før farlig stoff tas inn på anlegget.

Høring

Søknadstekst, risikovurdering og sikkerhetsdatablad ble lagt ut til offentlig ettersyn på DSBs nettsider 27.09.18. Høringen ble kunngjort i Adresseavisa og Bladet, med henvisning til DSBs nettsider. I tillegg ble berørte myndigheter direkte tilskrevet i brev datert 25.09.2018. Frist for å gi uttalelse til søknaden var 05.11.18.

DSB oppfordret høringsinstansene til å komme med begrunnede synspunkter på forhold av betydning for behandling av samtykkesøknaden, inkludert eventuelle forhold som ikke er omtalt i søknaden.

Høringen er gjennomført på vegne av Kosan Gas AS og dekker således pliktene virksomheten har til å innhente uttalelser etter lov 14. juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 24.

DSB har mottatt innspill til søknaden fra Muruvik Vel. Høringsinnspillet er oppsummert i tabellen under:

Nr.	Sak/Forhold	Ansv.myndighet/Ansvarlig
1	Generell skepsis; Påstand: Kosan Gas As følger ikke regler, tøyer grenser og bryter reglene bevisst.	DSB
2	Reguleringsbestemmelser ikke oppfylt; Forutsetninger i reguleringsplan 88 for Muruvik Havn: <ul style="list-style-type: none">➤ Ny kjøreveg 1, fra FV 950 ned til havnen. (kap. 3.1)➤ Ny bro over jernbanen.(kap. 3.1)➤ Nødv. Omlegging av gang- og sykkelvei ved T-krysset FV 950 og Muruvikvegen. (kap. 3.1)➤ Avkjøringsfelt både øst og vest for T-krysset FV 950 og Muruvikveien. (kap. 3.1)➤ Terrengvollen i parkbeltet i sør-vester opparbeideteller plan for opparbeidelse samt forpliktende fremdriftsplan for opparbeidelsen er godkjent. (kap. 3.2)➤ Avsatt areal for pukklager for jernbaneverket, (5.000 m³) (kap. 3.3)	Malvik kommune. (Trøndelag fylkeskommune, FV 950) Jernbaneverket (Ny bro over jernbanen)

¹ forskrift 3. juni 2016 nr. 569 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer

² forskrift 8. juni 2009 nr. 602 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen

3	Stasjonær lagring av gass; Muruvik Vel mener anlegget både er et anlegg for lagring og omtapping av LPG.	DSB
4	Risiko ved omkobling av vogner og grunnforhold; Muruvik Vel påpeker feil i risikoanalyse ved at risiko knyttet til omkobling av vogner ved sporveksling utenfor gjerdet ikke er medregnet. Muruvik Vel hevder området er utsatt for masseutglidning/utvasking.	Malvik kommune/DSB
5	Reguleringsbestemmelser ikke oppfylt; Reguleringsplan angir hvilke aktiviteter som kan tillates ved industriområde: Omlasting mellom båt-, bane- og biltransport med nødvendige omlastingsmidler. Pakking av gods. Med gods menes: godstyper som ikke medfører vesentlige miljølemper. Muruvik Vel opplever at gass er farlig og at stoffet medfører vesentlige miljølemper.	Malvik kommune/DSB.
6	Lagring av flydrivstoff i område; Planlagt lagring av flydrivstoff på anlegget er ikke en del av risikoanalysen for Kosan Gas.	DSB
7	Tungtrafikk i område; Muruvik Vel er bekymret for tungtransporten som går gjennom boligområde.	Malvik kommune, Fylkeskommunen (FV 950)
8	Hendelse med BLEVE (Boiling liquide expanding vapor explosion); Muruvik Vel mener at en hendelse med BLEVE vil få fatale konsekvenser for Muruvik	DSB
9	Varsling ved gassalarm og evakuering; Muruvik Vel mener varslingen via e-post er for dårlig.	DSB og Malvik kommune
10.	Trafikkforhold, brøyting og strøing; Muruvik Vel hevder det må etableres rutiner for brøyting rundt gassdetektorer. Og at det må strøs på glatt føre med tanke på tankbiltransport.	DSB
11	Inngjerding av området; Det hevdes at det er mulig for tredjeperson å ta seg uhindret inn på området. At inngjerding og avlåsning mangler.	DSB

Vurdering av høringsinnspillet fra Muruvik Vel

1.

Kosan Gas As vil følges opp med tilsyn fra DSB og øvrige tilsynsmyndigheter etter storulykkeforskriften (Arbeidstilsynet, Miljødirektoratet og Næringslivets sikkerhetsorganisasjon). Tilsynene gjennomføres etter fastsatt plan og vil omfatte temaer som går på sikker drift av anlegget. Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS vil inviteres med på tilsyn utført av DSB. Eventuelle avvik fra gjeldende regelverk blir fulgt opp mot virksomheten.

2.

Føring og forutsetninger i reguleringsplanen må følges opp av Malvik kommune gjennom vedtak etter PBL³. DSB har gjennom dialog med Malvik kommune videreformidlet innspillet.

Kommunen erkjenner at kommentarene har relevans og ber DSB kommentere i samtykket at dette utredes videre av kommunen.

3.

DSB legger til grunn at tiltaket er et anlegg for stasjonær oppbevaring og omtapping av LPG-gass. Det er bla. omfattet av forskrift om håndtering av farlig stoff og storulykkeforskriften. Ref. DSB brev datert 14.03.2013 (12/10466-6/DYAR). Risikoanalysen omhandler stasjonær lagring av gass samt omtapping.

4.

Det foretas ingen omtapping av LPG før vognene er plassert inne på anlegget og koblet til omtappingsanlegget. Mellom Hell jernbanestasjon og Muruvik Havn anses at jernbanevognene er i transport. Forskrift om landtransport av farlig gods, inklusive ADR/RID som er en del av forskriften, regulerer denne aktiviteten. Utført risikoanalyse omfatter lagring og håndtering av LPG inne på anlegget. DSB har fått tilbakemelding fra virksomheten og grunneier i forbindelse med spørsmål om grunnforhold. Det er ikke noe i informasjonen DSB har mottatt som tilsier at området er rasutsatt.

5.

Føring og forutsetninger i reguleringsplanen må følges opp av Malvik kommune gjennom vedtak etter PBL. LPG er kategorisert som brannfarlig gass kategori 1. Risiko for brann og eksplosjon er vurdert i analyse.

6.

Risikoanalyse for anlegget til Forsvarsbygg er mottatt og vurdert av DSB. Slik det fremkommer i analysen og slik DSB vurderer risiko fra det planlagte anlegget, er det ikke noe som tilsier at dette anlegget vil påvirke risiko for LPG- anlegget. Det legges til grunn at drivstoffanlegget til Forsvarsbygg etableres som omtalt i tilhørende risikoanalyse og at de beskrevne risikoreducerende tiltakene på LPG anlegget implementeres. Spesielt gjelder dette vannanlegg for kjøling av LPG tanker.

7.

Relevante veimyndigheter må definere akseptabel trafikkbelastning på aktuelle veier i område.

8.

Risikoanalyse diskuterer bleve-scenariet (Boiling Liquide Expanding Vapor Explosion). Det er iverksatt tiltak slik at sannsynligheten for dette blir svært lav. Selv om konsekvensen er stor er derfor risikoen fortsatt liten. Tidlig varsling av hendelser er viktig. Se pkt.9 under. Det vil også være vesentlig at de foreslåtte risikoreducerende tiltakene blir implementert i LPG anlegget. Dette følges opp av DSB.

³ Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

9.

Hendelse på anlegget skal varsles ved alarm på anlegget. Trøndelag brann og redningstjeneste IKS er førstelinje beredskap sammen med eventuelle operatører/sjåfører som befinner seg på anlegget. Hva befolkningen skal gjøre ved en eventuell alarm, skal fremkomme av Kosan Gas sin informasjon til omgivelsene. Denne skal til enhver tid ligge tilgjengelig på virksomhetens nettside.

Kosan Gas må sørge for at relevante nød- og beredskapsplaner og kommunen får tilstrekkelig opplysninger slik at disse kan utarbeide eksterne beredskapsplaner. Kommunen er ansvarlig for eventuell varsling og evakuering av befolkningen. Ref. forskrift om kommunal beredskapsplikt⁴. DSB følger opp at Kosan Gas legger ut nødvendig informasjon. Fylkesmannen fører tilsyn med kommunen.

10.

DSB forutsetter at det iverksettes tiltak slik at detektorer til enhver tid fungerer som forutsatt. Og at trafikkforholdene inne på anlegget til enhver tid er forsvarlige.

11.

Området som er avsatt for lagring og omtapping av LPG er inngjerdet med flettverksgjerde. Det er etablert tre låsbare porter. To for inn- og utkjøring for tankbiler og en for inn- og utkjøring av togvogner. Når anlegget er ubemannet skal alle portene være låst. Øvrige deler av Muruvik industriområde er ikke inngjerdet.

Vedtak

Ved behandling av samtykkesøknaden er det lagt særlig vekt på risiko knyttet til håndtering av farlig stoff, herunder risiko for 3. person. Teknisk utførelse og sikkerhetstiltak, herunder beredskapstiltak, inngår som sentrale faktorer ved vurdering av risiko.

Risikovurderingen *Muruvik Havn- omlastingsstasjon for LPG – Risikoanalyse, Multiconsult AS, datert 12.februar 2018/01* dokumenterer at individuell risiko i området rundt anlegget vil være i henhold til akseptkriteriene anbefalt i Tamarapport 13: Sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige, reaksjonsfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer, utgitt av DSB.

Med utgangspunkt i innsendt dokumentasjon finner DSB at risikoen knyttet til anlegget kan aksepteres og at hensynet til tredjeperson er tilfredsstillende ivaretatt.

Ingen av høringsinnspillene har innhold som tilsier at samtykke ikke bør gis.

Basert på det ovenstående gir DSB, med hjemmel i forskrift om håndtering av farlig stoff § 17, Kosan Gas Norge AS (org. nr. NO 884070422) samtykke til håndtering av farlig stoff ved virksomhetens omtappingsanlegg i Muruvik havn, gnr/bnr 55/1 i Malvik kommune.

⁴ Forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt.

Samtykket gis på følgende vilkår:

Generelle:

- Oppfølging av samtykkets vilkår og virksomhetens plikter etter forskrift om håndtering av farlig stoff, storulykkesforskriften og annet relevant regelverk fastsatt i medhold av lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver, skal fremkomme av virksomhetens internkontrollsystem, jf. internkontrollforskriften.
- Anlegget skal være utformet og plassert som vist i søknad av 09.05.18.
- Før den omsøkte aktiviteten iverksettes skal det legges ut nødvendig informasjon om anlegget og risikoen på virksomhetens nettside. Informasjonen må bla. beskrive hvordan de som kan bli berørt av en storulykke vil bli varslet og hvordan de skal forholde seg ved en hendelse som kan føre til en storulykke. Ref. Storulykkesforskriften § 12, og vedlegg V.

Organisatoriske:

- Det må klart fremgå av virksomhetens organisasjonsplan hvem som til enhver tid er ansvarlig for driften ved anlegget.

Tekniske:

- Brann- og kjølevannssystem med kapasiteter som beskrevet i utredning fra Cowi AS, 02.07.2015 skal etableres før det tas farlig stoff inn på anlegget i de omsøkte volumer. Systemet skal underlegges nødvendig vedlikehold, kontroll og testrutiner for å sikre at anlegget til enhver tid er funksjonsdyktig og operativt. Operatører og lokalt brannvesenet skal gis tilstrekkelig informasjon og opplæring om virkemåte i god tid før omtappingsanlegget som omsøkt er i drift. Det må sikres at anlegget kan startes fra flere steder på anlegget, uavhengig av eventuell hendelse.

Beredskap:

- Beredskapsplanen skal gjøres kjent for lokale nødetater.
- Virksomhetens beredskap skal øves før den omsøkte aktiviteten starter og deretter øves regelmessig og evalueres.

Samtykket kan trekkes tilbake ved følgende forhold:

- Når det er gitt uriktige eller mangelfulle opplysninger av vesentlig betydning for tildelingen av samtykket.
- Når de vilkår som er fastsatt i samtykket ikke blir overholdt.
- Når samtykket blir benyttet på en måte som er i strid med lov, forskrift eller lovlig fattede vedtak.
- Når forhold av sikkerhetsmessig betydning på stedet har endret seg vesentlig etter at samtykket ble gitt.
- Når sikkerhetsmessige krav som ble stilt da samtykket ble gitt, på noe vesentlig punkt ikke lenger anses for å svare til de krav som bør stilles.

Dersom håndteringen av farlig stoff ikke påbegynnes innen to år fra den dato samtykket er gitt, faller samtykket bort.

Samtykket gir i seg selv ingen rett til disposisjon over eiendommer hvor aktiviteten finner sted.

Dersom virksomheten overdras, må nytt samtykke innhentes av ny eier.

Dette samtykket er et enkeltvedtak som kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet i henhold til forskrift om håndtering av farlig stoff § 25. Klagefristen er tre uker fra samtykket er mottatt. En eventuell klage skal sendes via DSB. For øvrig vises til forvaltningslovens §§ 28-32.

Vedtaket blir offentliggjort gjennom publisering på dsb.no.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Kjemikaliesikkerhet

Gry Haugsnes
seksjonssjef

Trond Carlsen
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi sendes: Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS
Malvik kommune
Muruvik Vel
Forsvarsbygg
Fylkesmannen i Trøndelag
Trøndelag fylkeskommune
Statens vegvesen region Midt-Norge